

c. d. z nr3 (104)

60 ROCZNICA ZWYCIĘSTWA

Nadal kontynuujemy drukowanie materiałów o czynach bojowych Polaków na polach bitew wiosną 1945 r.

Szturm na Berlin

Szczególne znaczenie w działaniach wojsk polskich podczas kampanii wiosennej 1945 r. ma udział w szturmie na Berlin.

Zapoczątkowały go 23 i 24 kwietnia **baterie kilku pułków artylerii 1 Armii**, które podczas przechodzenia przez północny skraj Berlina dały symboliczne salwy w kierunku centrum miasta. Od 24 i 25 kwietnia **pułki 1 Samodzielnej Brygady Moździerzy wspierały jednostki 47 Armii** walczące na zachodnim skraju Berlina, pod Poczdamem, Spandawą i Seeburgiem.

Trzy jednostki polskie walczyły w składzie 2 Armii Pancerniej Gwardii szturmującej Berlin od północy. **6 Batalion Pontonowo-Mostowy** zbudował dla niej 27 kwietnia **most na Szprewie**. Tego samego dnia weszła do akcji **2 Brygada Artylerii Haubic**. Prowadziła ona ogień najpierw w Siemensstadtu, później z Volksgartenu, na koniec z Tiergartenu.

Największą jednostką polską uczestniczącą w szturmie była 1 Warszawska Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Podporządkowana 12 Korpusowi Pancernemu Gwardii, od 30 kwietnia do 2 maja biła się w centrum miasta.

Ogółem **w Berlinie walczyło około 12 tys. żołnierzy polskich**, dysponujących ponad 400 działami i moździerzami (wystreliły ponad 24 tys. pocisków).

Symbolicznym zakończeniem walk było **zawieszenie polskiej flagi** na kolumnie upamiętniającej zwycięstwo Niemiec nad Francją w wojnie 1870-1871 r. oraz

nawiązanie styczności z oddziałami 1 Frontu Ukraińskiego przy Bramie Brandenburskiej (2 maja).

Wojsko Polskie było jedynym ze sprzymierzonych, które obok Armii Czerwonej uczestniczyło w szturmie na Berlin. Było to zwieńczeniem czynów bojowych żołnierzy polskich w latach II wojny światowej.

Bezwarunkowa kapitulacja niemieckich sił zbrojnych zastała wojska polskie we wszystkich miejscach walk armii sprzymierzonych, które zdruzgotały hitlerowski Wehrmacht. Wojska polskie stały w Brandenburgii, w północnych Czechach, Wirtembergii i Oldenburgu. Siły powietrzne bazowały na lotniskach Brandenburgii i Pomorza, Wenecji i Hanoweru, Francji i Anglii; marynarka wojenna zaś w Anglii oraz na odżywającym Oksywiu. Na terytorium Polski działała już odbudowana administracja wojskowa. Funkcjonowało także państwo na własnym, wolnym terytorium.

Polacy byli zatem w całej strefie europejskiej, na każdym z frontów, w sile bojowej ponad 250 tys. żołnierzy (całość); z formacjami tyłowymi i bezpieczeństwa – prawie 600 tys. żołnierzy. Pod względem liczebnym było to mniej niż we wrześniu 1939 r., ale jeśli chodzi o siłę ognia, wyposażenie oraz nowoczesność struktur organizacyjnych – znacznie więcej.

Wojsko Polskie, które – zdaniem władców Trzeciej Rzeszy – jesienią 1939 r. podobnie jak państwo polskie zostało starte z powierzchni ziemi, odrodziło się jeszcze w 1939 r.

Prowadziło walkę z wrogiem nieprzerwanie i kończyło tę wojnę jako znacząca siła na terytorium wroga.

Droga żołnierza polskiego znad granicy polsko-niemieckiej z roku 1939 po ziemie osiągnięte wiosną 1945 r., nie tak przecież od tej rubieży odległe, wynosiła jednak tysiące kilometrów i trwała prawie 6 lat. Wynikało to z przegranej pierwszej bitwy (wrześniowej) i utraty własnego państwa. Efekty tych działań były imponujące. W zmaganiach z hitlerowskim najeźdźcą brały udział liczne jednostki Wojska Polskiego – regularne, partyzanckie i powstańcze.

Na wiosnę 1945 r. zaś wniosły znaczący wkład w pokonanie III Rzeszy.

Opracował **Kl. Ławrynowicz**

Gen. broni Władysław Sikorski - rys.

Marian Walentynowicz

Adres redakcji: 236039, Kaliningrad, ul. B. Хмельницкого, 46/6. Тел. (0112) 44 20 00, 44 37 87, e-mail: kaz@lavr.koenig.ru.

Adres в Интернете - <http://www.glos-znad-pregoly.org>

Печать: Калининградская городская типография 236000, г. Калининград, пр. Мира, 5. Тираж 500 экз. Заказ 504.

Газета распространяется бесплатно членами Общества Польской культуры Калининграда и через приход св. Войцеха-Адальберта.

Редакция не возвращает тексты статей и оставляет за собой право их редактирования и сокращения. Фотографии возвращаются авторам по их желанию.

“ГОЛОС С ПРЕГОЛИ” – ежемесячная газета Общества Польской культуры Калининградской области. Учредитель и издатель – Общество Польской культуры Калининграда. Главный редактор Мария Лавринович